De rol van persoonlijke kenmerken binnen de betrokkenheid van huisartsen bij baarmoederhalskankerscreening

Haio: DHAENENS Eva , U.G.
Promotor: WILLEMS Sara , U.G.
Praktijkopleider: BUYSSCHAERT Joke , De Cock Sanne , Truijens Joachim , VANBELLEGHEM Vincent , VANDERMEIREN Gerben

Context: Tot op heden bestaat er in Vlaanderen, ondanks een sterk uitgebouwd bevolkingsonderzoek, een probleem van onvoldoende screening naar baarmoederhalskanker. Hoewel deze screening eenvoudig kan gebeuren bij de huisarts, wordt in Vlaanderen slechts 20% van de uitstrijkjes in de eerstelijn uitgevoerd. Reeds uitgevoerde studies naar barrières die artsen ervaren om uitstrijkjes uit te voeren, vonden ondermeer dat artsen hier onvoldoende tijd voor hebben, de kennis of het materiaal ontbreken of weerstand bij de patiënte ervaren. Daarnaast vonden eerdere studies dat een HPV-zelftest de drempel bij huisartsen kan verlagen om de screening aan te bieden.

Onderzoeksvraag: In deze studie wouden we nagaan in hoeverre bovengenoemde drempels, dan wel de visie van de huisarts gelinkt zijn aan diens betrokkenheid in het bevolkingsonderzoek. Daarnaast werd ook bevraagd of huisartsen het gebruik van een HPV-zelftest als een meer laagdrempelig alternatief zien voor het klassieke uitstrijkje.

Methode: Om dit te bereiken, werd via de huisartsenkringen van Oost- en West-Vlaanderen aan alle actieve huisartsen een uitnodiging verzonden tot het invullen van een anonieme, online vragenlijst. Vijvenveertig artsen gingen hierop in.

Resultaten: De resultaten tonen geen verband tussen de verwachtte drempels en de betrokkenheid van de huisarts in de screening. Wel is het gevoel van zelfeffectiviteit geassocieerd met een grotere betrokkenheid. In hoeverre de hogere zelfeffectiviteit een gevolg dan wel de oorzaak is van de betrokkenheid is onduidelijk en zal uit verder onderzoek moeten blijken. Daarnaast lijkt ook het verantwoordelijkheidsgevoel van de huisartsen positief gelinkt te zijn aan hun betrokkenheid. Als laatste gaven de huisartsen aan de HPV-zelftest als een interessant alternatief te zien. Meer dan de helft van de respondenten gelooft ook dat deze test meer laagdrempelig aan te bieden is dan het klassieke uitstrijkje.

Conclusie: Huisartsen die zichzelf meer in staat achten uitstrijkjes af te nemen, tonen ook in de praktijk een meer betrokken houding. Ook artsen die zichzelf als meer verantwoordelijk achten voor het uitvoeren van baarmoederhalskankerscreening, zijn meer betrokken. Het gebruik van een HPV-zelftest zou voor huisartsen de drempel verlagen om de screening uit te voeren.